

**Одеське обласне агентство
реконструкції та розвитку**

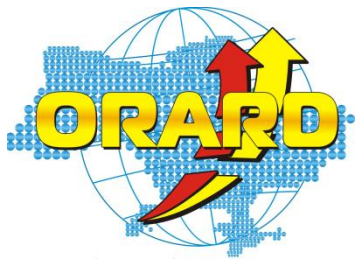
**Регіональний розвиток Одеської області
в рамках співпраці з Європейським Союзом**

Сергій Калабін

**Комітет з парламентського співробітництва
між Україною та Європейським союзом**

Виїзна частина XV засідання

Одеса, 05.11.2010

Співробітництво з ЄС: від Tacis до ЄСП

2007-2013 роки

Європейський інструмент сусідства та партнерства

**Спільна операційна
програма басейну
Чорного моря
2007-2013**

**Спільна операційна
програма Румунія-
Україна-Республіка
Молдова
2007-2013**

**Програма
транскордонного
співробітництва
Південно-Східна Європа
2007-2013**

2004-2006 роки

Європейська Політика сусідства

**Програма сусідства
Румунія-Україна Tacis CBC
2004-2006**

**Програма транскордонного
співробітництва CADSES
2000-2006 (Україна з 2004)**

**1996-2004 роки
Програма TACIS CBC**

**TACIS CBC SPF
TACIS CBC MPF**

Tacis CBC SPF

- ➔ Надано допомоги більш ніж на 1,1 млрд. євро в рамках Tacis за весь час реалізації
- ➔ Профінансовано 7 проектів в Одеській області з 2000 року на суму більш ніж 9,5 млн. євро
- ➔ Головні теми: Екологія, розвиток підприємництва, сталий розвиток територій

Програми сусідства 2004-2006

- ➔ Загальний бюджет 6,5 млн. Євро.
- ➔ 2 конкурси проектів (1-й у 2007 році);
- ➔ подано 6 заявок від Одеської області
- ➔ Реалізовано 2 проекти на загальну суму більш ніж 1,2 млн. євро (розвиток зеленого туризму та інтегроване управління водними ресурсами в басейні Дунаю);
- ➔ Залучено 9 партнерів (у тому числі 3 з Румунії).

ЄІСП 2007-2013

1-й конкурс проектів: стан співробітництва

➔ Програма Румунія-Україна-Молдова 2007-2013:

- 64 з 422 заявки подано Українськими партнерами (246 – Румунськими та 112- Молдавськими)

- 247 партнерів з України (372 з Румунії, 382 з Молдови)

➔ Чорне море 2007-2013

- Загалом подано 173 заявки.

➔ Південно-Східна Європа 2007-2013

- 9 проектів з партнерами з України (5 партнерів з Одеської області задіяні в 6 проектах)

Створення центру використання сонячної енергії

- Термін реалізації:** Лютий 2001 р. – Липень 2002 р.
- Місце реалізації:** м. Одеса
- Вартість, €:** 250 000, в т.ч. грант Європейської Комісії – 200 000
- Ціль проекту:** Покращити можливості для використання альтернативних джерел енергії завдяки створенню Центру використання сонячної енергії в Одесі.

Попередження надзвичайних ситуацій та захист від повеней в Єврорегіоні «Нижній Дунай»

- Термін реалізації:** Червень 2005 р. – Грудень 2006 р.
- Місце реалізації:** Одеська область (територія Українського Придунав'я)
- Вартість, €:** 329 250, в т.ч. грант Європейської Комісії – 253 300
- Ціль проекту:** Створити умови для безпечного проживання населення української частини дельти річки Дунай завдяки вдосконаленню системи контролю над повенями та попередження надзвичайних ситуацій.

Транскордонне співробітництва у сфері комплексного управління водними ресурсами в Єврорегіоні “Нижній Дунай”

Термін реалізації: 2007-2009 рр.

Місце реалізації: Одеська область, повіт Галац (Румунія)

Вартість, €: 538 955,00

Ціль проекту: Сприяння більш раціональному використанню водних та земельних ресурсів в прикордонних регіонах України та Румунії.

Зміцнення інтеграції прикордонних регіонів у сфері розвитку сільського та зеленого туризму

Термін реалізації: 2008-2010 рр.

Місце реалізації: Одеська область, повіт Галац (Румунія)

Вартість, €: 765 987,00

Ціль проекту: Зміцнення існуючої інфраструктури у сфері зеленого туризму та створення нової; покращення технічного оснащення; розробка ефективних шляхів управління туристичним сектором в Одеському регіоні, створення мережі туристичних центрів в Українських та Румунських прикордонних регіонах.

Деякі результати впровадження проектів

- Створений Центр використання сонячної енергії в Одесі (на сьогодні не діє);
- Проведена оцінка ризиків під час повеней та пов'язаними з ними надзвичайними ситуаціями (стан протиповіневих ГТС, зонування, картування та створення списку потенційно загрозливих об'єктів);
- Розроблена транскордонна система попередження надзвичайних ситуацій;
- Створено Агентство регіонального розвитку (на сьогодні не діє);
- Вдосконалена матеріально-технічна база для системи гідрометеорологічного моніторингу в українській частині Єврорегіону "Нижній Дунай" (мобільна гідрологічна лабораторія, автоматичні вимірювальні станції, сервер для об'єднаної українсько-румунської бази даних);
- Розроблена геоінформаційна система інтегрованого управління водними ресурсами в українській частині Єврорегіону «Нижній Дунай»;
- Створено 2 Туристично-інформаційних центри в Одеській області.

Концепція сталого розвитку міжрегіонального співробітництва в Дунайському просторі DONAUREGIONEN+

Термін реалізації:	Червень 2009 р. – Травень 2012 р.
Місце реалізації:	Словаччина, Угорщина, Болгарія, Румунія, Республіка Молдова, Україна (Одеська область), Сербія, Хорватія.
Вартість, €:	2 082 800,00
Ціль проекту:	Дослідження потенціалу середньої та нижньої частин Дунаю та обґрунтування його важливості для Європи в якості значного транспортного коридору. Конкретною метою проекту є розробка Спільної стратегії розвитку дунайського регіону (D+Strategy).

Поширення використання термальної сонячної енергії на прикладі успішних моделей.

Термін реалізації:	Квітень 2009 р. – Березень 2012 р.
Місце реалізації:	Італія, Словенія, Румунія, Греція, Болгарія, Угорщина, Австрія, Македонія, Молдова Україна (Одеська область), Хорватія.
Вартість, €:	2 158 000,00
Ціль проекту:	Активізація трансферу ноу-хау та досвіду країн Південно-Східної Європи у сфері використання сонячної енергії задля: розширення використання термальної сонячної енергії, скорочення викидів вуглекислого газу та створення нових робочих можливостей в результаті розширення ринку сонячної енергії.

Загальні висновки

Складність процедур подання, відбору та впровадження проектів

Низький рівень залучення місцевих організацій до підготовки та реалізації проектів

Відсутність “висхідного” підходу до визначення регіональних проблем

Низький рівень інституційного розвитку місцевих аплікантив

Низьке розуміння перспектив регіонального розвитку в контексті участі в грантових програмах ЄС

Безумовна зацікавленість в продовженні транскордонних ініціатив

...

Можливості в рамках ЄІСП 2007 - 2013

Можливості ....

- Доступні фонди.....(126 млн. євро СОП Румунія-Україна-Республіка Молдова, 17 млн. євро СОП Чорне море, 206 млн. євро Програма Південно-Східна Європа);
- Уніфікований механізм фінансування проектів;
- Рівноправний статус країн-учасниць на програмному та проектному рівнях;
- Програмні пріоритети визначені Спільною робочою групою на основі аналізу місцевих проблем

Перешкоди ....

- Нерозвинуті організаційні рамки;
- Недосконалість нормативної бази (закупівлі, фінансовий менеджмент та ін.);
- Недостатність національних ресурсів для підтримки участі партнерів з України в Програмах;
- Низька компетенція аплікантив з України;
- Перешкоди щодо вільного руху партнерів в рамках програмної території...

Поточний стан справ в рамках ЄІСП

Липень
2009

➤ *Оголошено 1-й конкурс проектів
(СОП УРМ та Чорне море)*

Листопад 2009
– Жовтень 2010

➤ *Процес оцінки заявок*

Листопад 2010

➤ *Засідання СМК/затвердження проектів*

Пріоритети конкурсів:

- *Місцевий економічний розвиток (СМП, туризм, розвиток сільського господарства);*
- *Екологія та попередження надзвичайних ситуацій;*
- *Розвиток кордонів.*

Отримані уроки на програмному рівні

Існуюча нормативна та регламентуюча база потребувала внесення важливих змін та доповнень задля впровадженні ЄСП, що призвело до затримок в реалізації

Затримки в організації роботи національних представництв Спільного технічного секретаріату призвели до низької активності місцевих аплікантів.

Різний рівень досвіду з реалізації подібних програм серед членів спільних структур, що спричиняє труднощі в комунікації серед країн-партнерів.

Низка мотивація до пошуку консенсусу/компромісу серед членів спільних структур.

Отримані уроки на проектному рівні

Розвиток бізнес-інфраструктури та кластерів в транскордонному вимірі – Business INCLUDE.

Місце реалізації: Одеська область, повіт Яси (Румунія), район Кагул (Республіка Молдова).

Вартість, €: 642 230,00

Ціль проекту: Підвищення конкурентоздатності регіональної економіки шляхом впровадження нових перспективних моделей економічного господарювання – кластерів та розвиток бізнес-інфраструктури прикордонних регіонів трьох країн.

Сприяння інтернаціоналізації та співробітництву СМП та установ підтримки бізнесу в прикордонному регіоні (InterNet).

Місце реалізації: Одеська область, повіт Галац (Румунія), район Кагул (Республіка Молдова).

Вартість, €: 470 130,00

Ціль проекту: Покращення конкурентоспроможності СМП шляхом їх інтеграції в транскордонні бізнес мережі та інтернаціоналізації їх діяльності.

Сприяння збереженню та ефективному використанню спільної культурної спадщини прикордонних регіонів.

Місце реалізації: Одеська область, повіт Сучава (Румунія).

Вартість, €: $\approx 1\,000\,000,00$

Ціль проекту: Сприяння реалізації історичного та культурного потенціалу з метою подальшого розвитку туризму в прикордонних регіонах Румунії та України.

Економічний розвиток сільських територій прикордонних регіонів (RED).

Місце реалізації: Одеська область, повіт Галац/Яси (Румунія), Республіка Молдова.

Вартість, €: $\approx 930\,000,00$

Ціль проекту: Головною метою проекту RED є зменшення сільської бідності шляхом підвищення заробітного потенціалу сільських громад. Проект зосередиться на розширенні та розвитку сільськогосподарських постачальницьких мереж та ініціатив з розбудови громад.

Інші проекти ЄС в Одеській області

**Місцевий розвиток,
орієнтований на Громаду**

Загальною метою проекту є створення сприятливого середовища для сталого соціально-економічного розвитку на місцевому рівні шляхом самоорганізації та соціальної активізації громад у всіх областях України та Автономній Республіці Крим.

Інші проекти ЄС в Одеській області

Місце реалізації проекту: територія України (24 області та Автономна Республіка Крим). **В Одеській області Проект працює з 43 громадами у 8 районах** (Арцизькому, Білгород-Дністровському, Біляївському, Болградському, Іванівському, Котовському, Кодимському, Савранському).

Тривалість проекту: 42 місяці (1-ий етап: 2008 – 2010 роки; 2-ий етап: 2011 – 2013 роки, 17 млн. євро).

Бюджет проекту: 13,33 млн євро, в тому числі 12 млн євро – внесок Європейської Комісії (90%), 1,33 млн євро – внесок Програми розвитку ООН.

Впродовж 2009 -2010 року затверджено та виконуються 45 проектів громад на загальну суму 6 170 746 грн. та 3 проекти додаткової квоти на суму 467 678 грн. Також в грудні 2009 року з обласного бюджету було виділено 487 582 грн. на софінансування витрат найбільш проблемних громад Кодимського, Котовського та Савранського районів.

Одеське обласне агентство
реконструкції та розвитку

Дякую за увагу!

Сергій Калабін

Одеське обласне агентство
реконструкції та розвитку

www.orard.od.ua
skalabin@orard.od.ua

Одеса, 05.11.2010